

Szerkesztő: Kádár István
Szállás: Főút 479
Tudományi Múzeum
Telefonszám: ...
Hirdetési díjak: ...
Felolvasó szerkesztő és kiadó: Szántay István

MUNKKA

Hajlék: ...
Nyegedóra 2 Pengő
Postaszám: 28.744 sz
Aptérdeklet: ...
8 fillér, a legkisebb hirdetés 20 fillér.

Társadalmi és Politikai Hetilap
Szerkesztő bizottság: Csengődy Lajos dr., Horváth László, Köntzay Ferenc, Lapszerkesztő: ...
Laptulajdonos: „A Munka” lapvállalat

VII. évfolyam. 2. szám. Ára 24 fillér Salgótarján, 1929. január hó 12.

A vidék rendje.

Irtó: Dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár.

Közbiztonságnak és a társadalom rendjének konszolidáltsága az a hatalmas erkölcsi érték, amely a nemzetnek nemcsak belső életére és fejlődésére döntő jelentőségű, hanem nemzetközi viszonylatban is, a legnagyobb súlyú szerepet egy ország értékének megítélésében.

Ha Magyarországot ennek az erkölcsi értéknek súlyával tesszük a nemzetek mérlegére, büszke öntudattal állapíthatjuk meg, hogy közbiztonságunk és társadalmi rendünk olyan bázison nyugszik, amely méltó helyet biztosít számunkra a világ konszolidált nemzetek sorában.

Ezt a bázist közbiztonsági szerveink komoly, céltudatos és fegyelmezett munkájukkal vetelték meg.

Közbiztonsági szervezetünk két hatalmas oszlopa: a m. kir. csendőrség és a m. kir. állami rendőrség, azonos célkitűzésekkel és váltva munkálkodnak a konszolidáció és társadalmi rend fenntartása és megerősítése érdekében.

Általában a fővárosra szert szokták megítélni egy ország közbiztonsági viszonyait, holott ez gyakran oly eltéréseket mutat, mely az egész ország helyzete szempontjából irreális képet nyújt. A közbiztonsági helyzet objektív és helyes mérlegelése nem kizárólag a főváros, hanem az egész ország, tehát a vidék konszolidációs állapotának figyelembevételén is kell, hogy nyugodjunk.

A vidék közbiztonsága, békéje és társadalmi rendje oly nagyfontosságú tényezők, amelyeknek egy nemzet megítélésénél mind bel, mind pedig külpolitikai szempontjából döntő jelentőségnek tudata, nemcsak a közbiztonság derek és fegyelmezett katonáiban éljen, ha-

nem árhassa a város, falu és tanya minden polgárát, aki hazája sorsát szívén viseli.

Mert ne felejtjük, hogy minden egyes tünét — ha még oly szörvénnyos is — amely a közrendet megbontja, vagy a társadalmi békét megzavarja: nemcsak az ország belső életét nyugtalanítja, hanem ennek a nyugtalanságnak a külföldön is visszhangja támad és alkalmas arra, hogy egyrészt ellenségeinknek szolgálatos hatások fejezve ellenünk, másrészt a tájékozatlan, vagy sokszor egyoldalulag informált külföldi közvéleményt károsan befolyásolja, miáltal a nemzetnek súlyos erkölcsi és anyagi kárt okozhat.

Ezzel szemben áll viszont a másik helyzet, amikor a közbiztonság szilárd, a társadalom békéje

nyugodt és a nemzet életét csak a munka ütemes zaja s a nyugalom békés csendje lengi át. Ez az áldott csönd az, melyből nemcsak a nemzet belső fejlődésének és boldogulásának aranykiszárai fakadnak, de ebből és ezáltal irányul felénk a külföld bizalma, megbecsüléssel elismerése is.

Nemcsak önmagának, de első sorban hazájának tessz szolgálatot minden polgár, ha a közbiztonsági szervezetek nehéz és felelősségteljes munkáját támogatja. Lássuk be mindenképpen, hogy az a honfitárs, aki akár a nemes egyszerűségű rendőrségek, akár a kukastollas csendőrségek felé fordul, nem ellenfél, hanem barát, mindnyájunk nyugalomának és békéjének hűsége önfeláldozó örtárlója, akinek kötelességtudó, lelkes, fegyelmezett munkája biztosítja a vidéknek azt a rendjét, amelyből az ország belső konszolidáltsága és a külföld elismerésének nagy erkölcsi értéke fakad!

A barátság dokumentuma.

Az a megleghangú gratuláció és legmagasabb kitüntetés, amelyben Magyarország és Lengyelország államfői egymást újv alkalomból részesítették, véleményünk szerint személyi motívumokon messze túlhaladva a jövő olyan igéretét jelenti, amelyből hazánkra is áldás fog szállani. A lengyel köztársaság elnöke, Horthy Miklós kormányzó, hazájának legmagasabb kitüntetésével ékesítette fel, a F. her Sasrenddel, amelynek jelvényét külön írtat hozza fel a magyar állami rezidenciájára. Ez a fejedelmi kitüntetés, amelynek hátterében a két nemzet újabb egymásra telését látjuk felvonulni, Magyarország Kormányosját arra indította, hogy ő is hasonló magas kitüntetésben részesítse a lengyel államfőt, akinek mellett a Magyar Erdemkereszt nagy kezesítéssel fogja ékesíteni. Minket különösen örömmel tölt el az a megleghangú táviratváltás, ami a két ország államfői között történt, mert frjődését látjuk annak a szerencsés irányban megindult diplomáciai akciónak, amely a kereszényi ünnepek előtt döntőbírósi szerződés meg-

kötéség jutott. Mi évek óta hangoztatjuk, nemcsak bel, de külpolitikai vonatkozásokban is a realpolitika érvényesítését, mert a multak tapasztalatai alapján rá kellett jönnünk arra, hogy minden érzelmi kapcsolataink fontosabb szerepe a valóságos tények látása, a minden cselekedetünknek az adott reális helyzethez való alkalmazása. Mégis mintha nem tud-

niak legyőzni Lengyelországgal kapcsolatban azt az ezereztendő érzelmű kapcsolatot, amely közöttünk tradicionálisan kialakult. Lengyelország oldalán volt minden részvétünk, szomorú, szétzaggyalt állapotban, amikor nem tudjuk rosszabb sorsba jutottak három részre történt szétválasztásukkor, mint mi, Trianon után, amikor ezereztendő hasánk öt darabra felosztva vergődik, magának életét követelve. Ebből a meleg táviratváltásból és legmagasabb kitüntetésből, amelyekben a két ország államfői egymást részesítették, joggal következtethetünk arra, hogy Lengyelország lánya az idők analógiáját, a fellámad benne az a szunyadvó érzés, ami a magyarságot előlőtte azokban az időkben, amikor ez a testvéremmel hozsuzi évtizedeken át busult hona állapotban. Erre a busongásra, amire a magyar psziché egyébként is hajlamos, nekünk is minden okunk meg volna, de bizalmunk van vezérünkben, s ezért az a nagy karakusukkor a nehéz napok után is megánsák utat követelő megijodott nemzet öntudat, amelyk nem elégszik meg azszal, hogy a Duna-Tisza köze a magyarság siralomvölgye legyen, hanem magának jogot és igazságot követelve, halad a népek országútján sorsának kiépítésére. Ebben a munkában nemrégiben még egyedül állt a magyar. Holálva voltunk hozsuzi keserves években keresztül minden európai nemzetől, s úgy vetlők észre, hogy rossz sorsunkban elmaradotak melőlünk legbüszkésebb barátaink is. Ma már fordult a helyzet, sorsunk jobbrafordulásának irányja letagadhatatlan, s nemcsak megértő szavak hangzanak el hivatalos helyekről is irányunkban, de barátaink és szövetségeseink száma is szaporodik, akik között helyet foglal az egyre jobban hatalmasodó testvér lengyel nemzet is.

A gümőkór és a társadalom.

A Városi Tüdőbeteg gondozó Intézet közleménye.

Irtó: Dr. Bruznowszky Lóránd az Orsz. Társadalombiztosító Intézet orvos.

Már több mint 2000 évvel ezelőtt ismerték a régi rómaiak a gümőkört és tudták, hogy már az abban az időben is erősen pusztított az emberiség között. Olaszországban a XVIII. században felismerték a gümőkór ragályos voltát és elrendelték a gümőkórban elhalt ágyúknak a ruháztatának elégetését. Az emberi társadalom tehát évezredek óta ismert

és közdött a gümőkór terjedése ellen, de csak 1832 óta midőn a nagy német orvos Koch Róbert felfedezte a gümőkór okozóját — kerülhetett abba a helyzetbe hogy a siker reményével vegye fel a harcot az emberiségnek a XIX.—XX. században legnagyobb veszedelmével a gümőkórral szemben. Magyarország helyzete a gümőkór-

A MUNKÁ TÁRCÁJA

Deli Ormán.

Irtó: Szilárd Róbert.

Veres Pál uram megtörölte gyönyöző homlokát.

— Mondja kelmed, aga uram, — szólt az előtte álló törökhöz, — hogyan is volt az eset?

A török alig észrevehetően csóválta meg fejét. Epen harmadszor mondatta el vele Veres Pál, a városi palánk gyalogos vajdája, hogy mi történt.

— Hiába mondom el megint, akkor sem tudok többet és újabbat mondani. Azt tudja kegyelmed, hogy hat hold óta egymás után tűnnek el a Sáiget és Szekcső közötti várakból és falvakból a fehérnépek. Darány mellől egy, Moszgodról egy, a szomszédos Szulejmániából egy települt leány. Kaposból kettő, Mezőlényből megint egy és most legutóbb, három nap előtt Szekcsőből ismét egy fehérnép veszett el.

— Ez az... — sóhajtott a vajda, — ... Szekcső! ... Ez biztos abban kelmed, hogy ama Kalányos János céhmeister uram Szekcsőbe látta tünd el?

— Oly biztos, mint az élet után a halál.

— Ott volt kegyelmed, vitéz aga uram, hogy ilyen bizonyosan tudja?

— Amikor eltűnt, akkor még nem voltam ott, de tegnap reggel arra jöttem és Kalányos János, aki kelmednek oly jó barátja, kétségbeesve járja a környéket, keresve a lányát, a nemetes asszony pedig a kezét tördelve siránkozik. Folytom azt hejtogatja: jéj nekem édes vérem, mi lesz belőled? Csulot tesznek benned az istentelen pogányok!

Veres Pál uram a fogát csikorgatta — Ejnye ezt a hét... — kezdte a keszkarigós káromkodást, de nem folytatta. Egy párat nyelt, ugy, hogy hatalmas ádámcsutkája majd ki nem jött a nyakabőre mögül. — Csak tudnám merre és hol keressem, tudom lsten, majd átsegíteném a másvilágra, ah! szemet vetett rája...

A török annyira pislogott a vitézre. — Hát... hiszen... ha... — dudogott várakozástóljelesen.

— Mit h? pattant fel a vajda. — Ha nem tudja kelmed, akkor hallgasson, ha meg tudja ugy beszéljen.

— Igazsága vagyon kelmednek, ha nem tudnám, nem is beszélnék...

— Akkor csak szaporán ki a szóval. ... de mert tudom, azért meg épvn nem beszélhetek... hacsak...

Hecsk? No? — túrelmetlenkedett Veres Pál.

... nóm éri meg kegyelmednek azt a csékélységet, hogy megnyissam nyugalm szilijpét...

A vajda egy pillanatil szótlanul meredt a beszédre, mintha nem értend, aztán egyszerre villogni kezdett a szeme. — Mennyi volna az a csékélység? — Kétszáz tallér, csengő arnyban. A török oly biztonsággal és könnyedén ejtette ki a száján ezt a hatalmas összeget, mintha csak néhány denárról vagy ostarparól lett volna szó. Biztosra ment a solma, már salvárja zuebeben érezte a pénzt.

Látva azonban, hogy a vajda elgondolkosva mered a magaságra, sieltett hozzá tenni.

— Higgye meg kelmed, vitéz vajda uram, hogy nem is sok, amit kértem... Ha a hatalmas bég megtudja, hogy elárultam, hamarosan vérebek táncolhatnak kardra törött fejemen.

— Hát jól Megadom a kétszáz tallért, de csak akkor, ha a dolog sikerül, illetőleg, ha a Kalányos lányt sikerül elértelemül visszaszerezni... Most pedig borszálljen kelmed, de fenntartás nélkül, mert, ha túrpiás van a dologban, szíencmre megkérőzölül...

A török elégedetten törölte meg a szájcselét. A vajda éles tekintetét nem kerülte el, hogy a török a szájfőrléssel csak ravasz mosolygással akarta leplezni.

— Az összes fehérnépeket Deli Ormán bég raboltatta el a portyás lovasival.

Veres Pál uram meglepődve csettintett ujjával.

— Hogyan tudnák szákmányát visszaszerezni?

— Nagyon könnyen!... De...

— Nos?

... rossz néven ne vegye, vajda uram, mivel biztosíthat engem, hogy pánszemem pontosan megkapom?

— Ejnye, canis mater! — dohogott Veres Pál. — Nem elég az én vitám szavam?

— Elég, hogyne volna elég... azért mégis szeretnék boldiá valamit látni!

A török ravasz hunyorgatással tekintett a vitézre, miközben jelenlététől jelen dörögőlté össze jobbkeze hüvelykujját mutatoujjával. A vajda kotársított dalmánya belső zuebeben, kibuzott egy csakó pönt és odavetette a töröknek.

— Beszélj szőlította fel kurtáé.

A bég rövidesen, néhány nap mulva új szákmányra indul. Ugy értaudt, hogy a csomói kaszárni szépséges lénya rokoni látogatásra megy, azt akarja elszerezni. Ugy hallottam arra jártamban, hogy Deli Ormán három nap mulva Attala határában lesz, ami csak két rövid óra Csomától. A kísértet csak néhány jobbjágy lesz, azokkal könnyen elbánik s melőlül még hirt mehéme, már árkon bokron túl lesz a prédával. Kínnyú győzelmet vár, csak néhány emberrel jő. A bégét könnyű lesz elfogni, a többi már magától jő.

Veres Pál uram elakart a szemét.

Értesítés!

Értesitem az igen tisztelt vásárló közönséget, hogy a volt **Römer Hermann** féle üzlet helyiséget átvettem és ott **saját nevem alatt**

URI és NŐI divatáru üzletet

nyitottam és kérem a tisztelt vásárló közönség szíves támogatását.

Egyben tisztelettel közlöm, hogy a fenti üzletet **14-én megnyitom, 14 napos olcsó árusítást** rendezek.

Tisztelettel: **RÖMER ÁRPÁD.**

Eljegyzés. Csáka Borikát eljegyezte Boris József.

Áthelyezés. Dimák Károly m. kir. erdőmérnököt lelettes hatóság Balassagyarmatra, Spicska József erdőmérnököt pedig Salgótarjába helyezte.

Kaptuk az alábbi levelet.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr! A f. hó 5-én megjelent „A Munka”-ban olvastam és meggyugvasztal vettem tudomásul, hogy Salgótarján és vidéke megnyire büszgöködött, hogy a Szeretet ünnepe, kivégye részét a nyomor enyhítéséért, mindenkiről tett említést, csak egyről megfeledkezni töltözöttot épedig a 84. számú, bányatelepi anya- és csecsemővédő intézet, 1928. évi december hó 73-án délelőtt 9 órai kezdettel lezajlott jótékonyági akcióról. Nem is csodálkozom, hogy ráunk nem vettek tudomást, mert működésünk teljes csendben folyik, és szerényen, hogy vendéncünknek az üdvöz tanácsadásán, a védőnk szorgalmas ellenőrzési látogatásain és a praeventív védelmen kívül, anyagi támogatást is nyújthassunk ezekben a nincolatlansági időkben, négy és fél évi működésünk alatt, sokszor fordultam bányatelepi jászivü tisztviselők és állhaték bölgyeibük és mindig el is halmozlak védőintézetünk jászivü adományokkal. 1928 évben azonban nem mertem kérni, azért, mert ballottam, hogy nagy jótékony akció készül és így vártam meg a helyes időpontot és kérvényel fordultam Róth Flórián főtanácsos ur Öméltóságához, arra kérve, kegyeskedjék a nagy segélykérésbe belevonni, szegényorsu védőcenteket is. A Méltóságos Úr, sokot benevolentiajával fogadta kérésémet és így sikerült 101 vendéncünknek textiláruval, láttal, cukorral és cipővel megajándékozni. A kizárásnál, mely nagy-szerű rendben folyt le, az orvosi rancidó intézettel kapcsolatban védőnk iródkában, az erre kiküldött bölgyibizottságon kívül, jelen volt Róth Flórián főtanácsos, Horváth László a helybeli Stefánia Szövetés v. Előke, és Szóbl Lajos társulda vezető urak. A kiosztás befejeztével köszönetnyilvánítást írtam meg a védőintézet, mint a megajándékozottak nevében, de most, mikor remélem, hogy m. t. Szerkesztő Úr ráunk is meg fog emlékezni és megtudja Salgótarján közönsége is, hogy a gyűjtőveken miért nem szerepelt a bányatelep lakossága, mint az előző években, kérem szíveskedjék köszönetnyilvánítást kifejezni Róth Flórián főtanácsos ur Öméltóságának, határtalan jószágért, Szóbl Lajos társulda vezetőjének nagylelkű, szeltem lara-orszáért, mely lehetősége tette a főtanácsos ur jótékony akciójának lebonyolítását minden megajándékozott legnagyobb megelégedésére. Öv. Zemplényi Lászlóné, Dr. Kovács József és Moticaka Nándorné urak, kik, mint bizottsági tagok, fáradságot nem kímélő ügybuzgósággal és szeretettel látták el a munka feladatát. Kiváló tisztelettel: Dr. Soltész József b. főorvos.

A „Nyirvidék”, Szabolcsvármegye legrégibb napilapja lélekszámú fennállását ünnepli. A „Nyirvidék”, amelynek hasábjairól egykor Krúdy Gyula indult az alkotás útjára s amely együtt fejlődött, izmosodott a Nyirvég ölkétezt eleveztégtől fiatal városáig, Nyirvég házával, immár ötvenesztendő. A vidéki lapok közül keveseknek adott meg a félszázadon át kibontakozó, szakadalan fejlődés, egy virágzó hatalmas vármegye és egy nagyrahivatott béka, dolgozó város fejlődésével félszázadon át törtéte bűlöz őszafortatásig, amira a „Nyirvidék” mutat példát Szabolcsvármegyében és Nyirvég háza városában. A p. állásadós évtörődőjét jelentős társ-

Elfogadott javaslat.

A hét hete tartó pillisvörösvári bányász sztrájk kérdésében végre a sztrájkoló munkásság egy határozott, hogy felvegye a munkát s ezzel egy a saját existenciájának, mint az általános nemzeti teremtésnek irtó passzív magatartástól bekezelte. Ebben a határozatban mindeuék fellett a kormányzat eredményeit kell, hogy lássuk, mert Van József népjóléti miniszter oly megértéssel és anyai szociálpolitikai tájékozódottsággal nyult a sztrájk kezdetén ehhez a kérdéshez, hogy már az első időszakban látni lehetett, mihez-rint a nagy tapintatu népjóléti miniszter ebben az elmérgesedett kérdésben is nyugodpontra fogja tudni hozni a kedélyeket. Kétségtelen, hogy a másfélszer sztrájkoló munkás ezalatt a hét hét alatt, amikor letette a kezéből a kaspációt és az ást, sok nélkülözésen ment keresztül. Az is vitathatatlan, hogy abból a bérharcból a bányászóság is jelentékeny termelési veszteséggel került ki. Most mindenekfelett, amikor a végleges meg-egyeztetés felé közeledik a kérdés megoldása, az állambatalomnak az érvényesülését kell legelő eredmény gyanánt elkönyvelni, mert ismét tanubizonyságot szolgáltatott a népjóléti kormányzat, hogy az állambatalom tekintélyének megóvása mellett igenis, a legpártatlanabbul és a legnagyobb jóindulattal fordul a munkásság felé s azoknak a munkaadójával szembeni egyeztető tárgyalásaiban a leghatékonyabban vezé részt, hogy a nemzet általános érdekeinek megfelelően minden olyan kérdés, amelyik egyik vagy másik részre — jelen esetben azonban mindkét részre — hátrányosan hat, a gazdasági életből elimittáltsák és ezzel együtt ismét visszatérjen a nyugodt termelési és munkarend s megnyugodjanak a felzajlott kedélyek.

Elismerés illeti meg a munkásság vezetőit is azért a higgadságtért, amely-lyel határozatukat létrehozták s nem en-

gedték egyes szélsőséges vezetők propo-zióciója szerint általános munkabeszűntetésre fajulni ezt az egyelőre lokális jellegű bérvitát. Az ország gazdasági rendje és nyugalmi állapota ma már olyan, hogy semmiféle szélsőséges írgatásnak nem ül fel a rosszul számítottak azok a sötétben frondokódó agitátorok, akik azt hitték, hogy ezt az alkalmat is felhasználhatják arra, hogy az általában nyugodtnak mondható köznyugalmat megholygassák. A munkásság szervezeti tanácsa is a mérsékeltbbek álláspontjára helyezkedett amikor a tárgyalási alap kardinális feltételeit a Drehr Inre államtükér által megjelölt munkafelvételek mellett döntött s így a szavazásnál törpe kisebbségben maradt az szelő frakció, amelyik bizonyára időben témák után indulva az általános sztrájkot kimondó határozatot szerette volna a magyarországi bányamunkásokra rákényszeríteni.

A kormányzat elejétől fogva figyelemmel kísérte a bányamunkások ügyét s már az első pillanattól kezdve gondokodott arról, hogy megfelelő közvetítésel a munkafelvételek minél előbb megtörténhessék s az itt szóbanforgó 1700 munkás és annak családja ne legyen kitéve tévüz időre nélkülözésnek. Az eltelt hét alatt a munkásság vezetői meggyőződhettek arról, hogy a magyar munkásnak nem kizárólagos istápolói a szakszervezetek és a szociáldemokrata párt, hanem minden politikai vonalkozástól eltekintve, a hivatalos kormányzat is a legnagyobb jakszattal siet a munkásság segítségére, ha úgy látja, hogy tekintélyvel és befolyással a munkásságnak és a nemzeti termelésnek hasznára lehet. Ez a szociálpolitikai eredmény ismét egy élő bizonyosság arra, hogy a kormányzat sok szociális érzékkel és megértéssel nyul minden olyan problémához, amelyik az ország érdekében való.

sadalmi és kulturális eseményként ünnepli Szabolcsvármegye és Nyirvég háza város közönsége, politikai, felkeltési, társadalmi bölönbség nélkül köszöntve az ötvenesztendő újágot 1929 február hó 3-án délelőtt 10 órakor Nyirvég háza, a város háza dísztermében, ahol a Magyarországi Lapkiadóók Egyesületének igazgatósága eszen a napon díszlett tart. Ennek az ültének keretében üdvözli a vármegye, a város, az egyházi és polgári hatóságok, egyesületek küldötti az újágot, amelynek Szabolcsvármegye és Nyirvég háza munkásságadélmá és fejlődő kulturája félszázadon át annyit köszönhetett. A lap félszázados fejlődésének újját az ünnepi ülésen Dr. Vietóris József ny. kir. főispágtól, a kiváló költő és író méltatja. Az ünnepezt megkövölt a rendezőség most küldi szét az ország minden részébe.

A salgótarjáni kir. járásbírósg, mint büntető bíróságát. B. 4297/928—2 szám.

A magyar állam nevében.

A salgótarjáni kir. járásbírósg, mint büntetőbírósg beadóletértés vétegye miatt Halmy Jenőt és indított bünygyben a főmagánvádló vádja felett Raachofszki Gyula kir. járásbíró és Kosztolányi Károly jegyzőkönyvvezető részvételével Müller Dénes főmagánvádló, Dr. Holcsák Béla főmagánvádló képviselője és Dr. Papp Dező ügyvéd védő jelenlétében és a vádlott távollétében

Salgótarjánban 1928 évi augusztus hó 24-ik napján megtörtölt nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem megkallgatása után meghozta a következő

Í t é l e t:
Halmy Jenő vádlott 51 éves, r. kath. vástásu hidasüti szül. jelenleg budafoki lakos, magyar állampolgár, ir. olvas, színháziulati írgató foglalkozásu, katona volt, vagyontalan bűnös az 1914. XLI. t. c. 2 §-a ütköző becsülettetés vétségében, amelyet egy követelt el, hogy Salgótarjánban f. évi július hó 2-án Müller Dénes oltani lakost „csirkefogó, szélhámos, gazember,” kifejezésekkel illette.

A kir. járásbírósg ezért: Halmy J-nő vádlott az 1928. X. t. c. 2 és 5 §-aival módosított 1914. XLI. t. c. 4 §-nak 1 bekezdése alapján 60 (hatvan) pengő pénbüntetlára itéli.

A pénbüntetés behajthatatlansága esetén az 1928. X. t. c. 10 §-a alapján 6 (hat) napi foghátra kell átválttatni. A pénbüntetést az ítélet jogerőre emelkedéséig számított 15 nap alatt kell a salgótarjáni kir. járásbírósg elnökénél az 1892: XXVII. t. c. 3 §-ban foglalt meghatározott célra megfizetni.

Vádlott a Bp. 480 §-a értelmében köztalos az szótlan netán felmerülő bünygyi köztaléget az állambincstárnak megtéríteni.

Köteles vádlott a Bp. 489 §-a értelmében Müller Dénes főmagánvádlónak 42 P. 60 fillért eljárás költsége fejében

az ítélet jogerőre emelkedéséig számított 15 nap és végrehajtás terhe alatt megfizetni.

A Bv. 28 §-a alapján elrendelt a bíróság, hogy az ítélet rendelkezése az elítéltek költségére a Salgótarjánban megjelölt „A Munka” című lapban közzétetésék.

Az ügyvédek díja fejében a Bp. 485 §-a alapján Dr. Holcsák Béla ügyvéd részére a saját felével szemben 42 P. 60 fillért, Dr. Papp Dező ügyvéd részére saját felével szemben 26 pengőt állapít meg.

Ez az ítélet jogerős és végrehajtható, Salgótarján, 1928. december 17. Raachofszki Gyula A kiadm. hitelesül: kir. járásbíró. Kosztolányi s. hiv. tisztv.

MANsz teadéltatás. A „Manusz” salgótarjáni csoportja jól sikerült, kellemos délutánt szerzett tagjainak és k. vendégeinek f. hó 8-án a kath. kőr nagytermében. A rövid, de élvezetes műsor keretében a ki Hunyár Baba közvetlen szavakkal köszöntötte Dr. Förster Kálmán szeretett elnököket, kitartást kérve tőle és b. u. é. kívánva. Beszédje után egy cserép virágot nyújtott át a „Manusz” szeretete és ragaszkodása jeléül a meghatolt Elnöknek. Dr. Förster Kálmán teadás közben közönte meg emelkedett, meleg szavakban a „Manusz” atjáni csoportjának hűséges ragaszkodását és szeretét. Dudás János főmagánzó őriási sikerrel énekelte saját szerzeményű nép és irredenta dalait Gábor primás kísérővel, könnyet csalva elő a minden széptől és nemusért lelkendező t. „Manusz” tagok és vendégeik szemébe. Ifj Kovács Gézáné kedvesen elcsavegett előadásában az „Egy szál eselyemoknyró!” Régi szépegek a s kedves egy-szerűség ragyogta át minden szavát. Dr. Tóth Máltyás a „Manusz” országos kongresszusáról magával hozott impressziókat ismertette. Műsor után vidám teázás folyt a lelkes háziasszonyok fel-szolgálása mellett. A Manusz elnöksége reméli, hogy legközelebb tagjait és k. vendégeit még nagyobb számmal jelennek meg teadéltatásokon, hogy egy az igaztartás gondolata s a nagy magyar teatvítésért érdeke mindl közvetlenebb, minél szélesebb rétegek közt vaduljon meg. Az elnökség iparkodó hívás műsorral még vezetőbb tenni a teadéltatásokat.

A LEGUJABB JELMEZ

ruhák kölcsönképen már most eljegygezhetők Donázy Viktor Magyar Divatáru üzletében. Salgótarján.

Ne felejtse el!

Az „ALTESSE” cigarettapaprok borítólapjait a január közepén megtartandó jutalomkiosztásra a Samum-Altense cigarettapapírgyár t. címre (Budapest, VI. Gomb-utca 32) idejében beküldeni, nehogy a jutalmazából kimaradjon.

Budapesti Blyegytársdo
Bpact, IV. Kosztolányi utca 7 SA
Egyes blyegyek, sorozatok' kelekkek. Választék.
Arjegytek ingyen és bérmentve.
Alapítottak 1910-ban.

FRIEDMANN REZSŐ

Ruházati áruháza

Salgótarján,

(Főteri állomással szemben)

Telefon: 68.

Tisztelettel felhívom a t. vásárló közönség figyelmét rendkívül olcsó reklám áramra.

Férfi készáru osztály:

Rövid télikabát szőrme gallérral	23 P
Rövid télikabát (bekecs) szőrme sál-gallérral	29 P
Rövid télikabát tiszta gyapju, plüsch béltés és szőrme gallérral	80 P
Fekete hosszú városi bunda, plüsch béltés és szőrme sál-gallérral	80 P
Szines hosszú városi bunda szőrme sál-gallérral	42 P
Finom gyapju, hosszú szines városi bunda szőrme sál-gallérral	55 P
Szines gyapju átmeneti double kabát	33 P-től
Reklám! Szines férfi öltöny	22 P

Reklám! Szines sportöltöny golf nadrággal

Fekete és kék divat férfi öltöny	28 P
Gyapju fekete és kék férfi öltöny	29 P
Ezenfelül mindennemű fiú és gyermek ruhák melyben leszíllított árban.	44 P

előrendű kidolgozással és legújabb szabásban zakkó, sport és estélyi öltönyök, városi bundák, szőrmes bekecses és felöltők mérték szerint készíttetnek, szerződéses szabónkkal.

NŐI KABÁT OSZTÁLY:
Dús választék szőrme bundákban, dúsan szőrmezett szövet nőtkabátokban. Női kabátok mérték szerint, rendelésre is készíttetnek — Szőrme és szűcs árak dús választékban.

Fekete és kék kamgarn öltöny mérték szerint — 124 P
Finom gyapju hosszú fekete téli kabát plüsch béltéssel — 160 P
Szines és sport öltönyök — 110 P-től
Cipő, fehérenmű, nyakkendő, Gyukics kalap, köttött áru és mindennemű uridivat cikk előrangpu minőségben kapható.

Uridivat osztályunkban a legfinomabb bel- és külföldi szövetkülönlegességeinkből

Nem tűnik, ha a Rómer-tanvárnak legújabb csemkét, fűthető, 70 lvas Crysler autójában utazik. Telefon 101.

Meghívó. A salgótarjáni 925 sz. Balassa Bálin cserkészcsapat 1929. január 12-én este 9 órai kezdettel Salgótarjánban a bánya telep felolvasó termében táborozása alapja javára műsoros estélyt rendez, melyre tisztelettel meghívja a Parancsnokság. Belépődíj: I. hely 120 pengő, II. hely 1 pengő, III. hely 80 fillér.

Egy jókárban levő cimbalom jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Nagyon pedáns föltétlen megbízható szerény igényű hibáján kívül elvált szeszony piébánára gazdaszónynak ajánljuk. Kisebbségi háttérrel az óraszámukat vállalja. Cim a kiadóban.

Műkedvelői előadás Cseredun. A cserdi r. k. el. népiskola tanulói jól sikerült színelőadással mulattatták a közönséget. A kis szereplők igen bátran játszottak. Cene Gál Margit énekével, Tajti Margitka táncával, Simon Marci Gyuri, Bucskó Juliska szavalatával, Horváth Sanyi öreg cigány, Hermann Erzsébet cigányasszony szerepével, Szerémi Ági szavalatával szórakoztatták a tantszerben szülőiség megítelt közönséget. — A lelkes rendező: Berger Irén tanító, lapunk már imert fiatal poétája.

Alkalmi vétel nyugdíjasok vagy magánzók részére. Egy ház eladó Pártón, nagy konyhával, 4 szoba, konyha és mellékhelyekkel áll, csekély 8500 pengőért. Csak 4000 P. késszpenz kell hozzá, a többi 8 százalékos kamat mellett teherként rajt maradhat és két év múlva fizetendő. Bővebb felvilágosítást ad Ligeti Ferenc Salgótarján.

Január elsőjével életbe lép az öregségi és rokkantsági biztosítás. A népjóléti miniszterium most adta ki a végrehajtási utasítást, a január 1-vel életbelépő öregségi és rokkantsági biztosítás törvényéhez. A végrehajtási utasítás szerint az állagos nyápkörbe szolgálatnak a biztosítás alapjául. Erre a célra külön, ugynevezett nyápkör osztályokat létesítenek, külön a tisztviselőknél és külön a munkavállalói kategóriáknál, hogy azok a munkakategóriák, amelyek eddig csak lecsökkentett javadalmazásuk alapján (maximálisan 640 pengő) kaptak betegségbiztosítást, ezennel sokkal jelenjében (napi 10 pengő, a tisztviselőknél 12 pengő, a segédalkalmazottaknál 20 pengő) szolgáltatásokat kapnak. Az öregségnek ez a felemelése azaz az eredményel is jár, hogy a munkaadók és munkavállalók sokkal nagyobb járulékokat kötelesek fizetni a biztosítótintézetnek, mint eddig. Erre való tekintettel a népjóléti miniszter a betegségbiztosítás járulék kulcsát csökkentette. A háztartási alkalmazottak utáni betegségbiztosítás járulék kulcsát csökkentette. A háztartási alkalmazottak után betegségbiztosítás című továbbra is változatlanul a havi javadalmazás 3%-át kell fizetni, ezek az alkalmazottak az öregségi és rokkantsági biztosítás kötelezettsége alá egyelőre nem tartoznak.

"A Falu" falujelvezési és népművelési folyóirat karácsonyi száma a szokottnál díszesebb kiállításban és igen gazdag tartalommal jelent meg. A vastag füzet címképe háromszínyomásban Rudny Gyula "Ejféli mise" című festményét mutatja be. A vezető cikket Mayer János földművelésügyi miniszter "A beltelehmi hajlék" címen írja, azonkívül Dr. Schandl Károly "Megváltást vár a falu" Dr. Szabó Sándor "A falu ugarai".

Nagy Sándor „Könyv és kenyér” című cikkek vezetnek be a karácsonyi száma anyagát. Földes Géza a népkisok hatvan éves évfordulójára alkalmával népkisoktatásokról emlékezik meg, Eöry János dunaszentmiklósi piébános a népházak jelentőségét méltatja, Visky Károly a Néprajzi Múzeum igazgatója a karácsonyi és újévi szokásokról ír képekkel dúsan tarkított cikket. Dr. Kovács Sándor „Tudóvész elleni küzdelem a magyar faluban” című cikk népegészségügyünk e fontos problémájával foglalkozik. László József építész tiszlasi képekben és tervekben egy mintaszerű falusi templom rajzait mutatja be. Radnóti István a községi intézői intézmény jelentőségét méltatja. E szám egy teljes karácsonyi színjátékot is közöl: „Amikor csak a szív beszél” címen, Kozma Imre tollából. Komáromy Jánosnak egy szép illusztrált novelláját közli „A Falu”. Népdal, Népegészség, Községfejlesztés, Gazdaság, Műkedvelők, Mit olvassunk, A Faluszóvetség hírei, Hírek, stb. rovatok teszik változatosá és élvezetessé „A Falu” e legújabb számát. A magyar falvak vezetőinek és érdemesebb polgárainak e nélkülözhetetlen igen értékes folyóiratát a Faluszóvetség szerkeszti és adja ki. Egy évi előzetesi ára 8 pengő. Műveltségosztály díjmentesen küld „A Falu” kiadóhatalom: Budapest. IX. Üllői ut. 1. ll. 4.

Hiszek egy istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Salgótarján r. t. város polgármesterétől. 121/1929.

Hirdetmény

az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása tárgyában.

Felhívom a város lakosságát, hogy v. évi január hó 15.-ig a városbás (I. emelet 19. ajtó) kézenkötben lévő számláló lapon vallomást szolgáltatnak az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazításával kapcsolatban mindazok, akiknél a választójogosultság tekintetében változás állott be, illetőleg a választójogosultságot újabban szerzettek meg.

Salgótarján, 1929. január 5.
Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

16/1929 kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatt álló Nógrád vármegyei Mária Valéria kórházak elmebetegosztály, illetve sebészeti osztályán lemondása folytán üresedésben lévő 1-1 alorvosi állásra szennel pályázatot hirdetek. Az állás javadalmazása 124.000/1926 Népjóléti és Munkaügyi miniszteri rendelet szerint való XI. f. o. fizetés, szabadidő, Élelmezés az önköltségtér 50%,-ért. Elmebetegosztályon való működést felmutatni tudók előnyben részesülnek. A

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

12 Sz. 13 V.

15 kedd

17. csütörtök

Allah kertje
Ha a férj szalma

Testha
Hurok uca 17.

Sonorita
A macska

Kezdeté hétköznap este 8 óraker, vasár és ünneppnap délután 3, 5, 7 és 9 óraker.

Rádió készülékek és alkatrészek

legjobb beszerzési forrása.

Kristálydetektoros vevő készülék nagy hangerővel 400 km. vevőkörzet.

Rádió accumulator motorkerékpár és autó accumulatorok töltését olcsón és szakszerűen vállalalom.

Szántó Sándor

rádió és műszaki szaküzlete
Salgótarján Fő-ucca. Telefon: 72.

Leszállított olcsó árak!

sebészeti alorvosi állásra pályázók Gnálló műtevesben való jártasságukat igazolni tartoznak. A pályázók nőlinek, illetve hajadonok lehetnek csupán. A kérvényekhez mellékelendő orvosdoctori oklevél, születési bizonyítvány, a forradalmak alatt tanúsított megartásuk igazolása. Eddigi működésükről szóló bizonyítványok. A kérvények Meltósságos Pályi Pál Nógrád és Hont közigazgatásilag e. e. vármegyék főispánjának címezve 1929 február 15-ig hozzáam nyujtandók b.

Balassagyarmat, 1929 január hó 3.
Dr. Keressey Albert s. k. igazgató-főorvos.

Földhirtokokra kölcsönt folyósítatunk teljes 100%-os kilieferéssel 7% százalékos évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garantált 8 nap alatt a föld forgalmi értékének 50 százalékáig. (Váltó, vagy kezes nem kell!) **Földhirtokvételre** pénzügyintézetem az érték 50 százalékáig finanszíroz. **Házakra** 10 évi terjedő kölcsönök 9 százalékos évi kamattal. **Építkezési kölcsönöket** 10 évi törlesztésre 7% százalékos kamattalpon folyósítatunk. **Váltó-hitelek:** Kereskedőknék, iparosoknak 8 százalékos évi kamattal folyósítatunk. **Örökségekre, követelésekre, kölcsönt, előleget** folyósítatunk, magánpénzből. (Valószínűleg heklündendő) **Radó Mihály** bankbizományos, Budapest, VI. Szondy-utca 11. (Alapítva 1893.)

Jó házi kosztot adok és abonákat is elfogadok, esetleg diákokat is. Ugyanitt egy szépen burtozott szoba kiadó. Cim: Uri-ucca 647. sz.

UNDERWOOD
hordozható író-gépek már havi 30 pengős részlete kaphatók Ligeti Imrónél Fő-ucca 88. és Ratkovszkyné üzletében a Hankus patika mellett!
LEGSZEBB AJÁNDEKI

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Készítik a legelőkeltebb
SINGER VARRÓGÉP
KÉZMŰVÉSZETEK
SALGÓTARJÁN
róm.kath.templemmel szemben.